

नेपाल सरकार
शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय
सिंह दरवार, काठमाडौं

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम प्रकाशित विवरण

आ.व. २०७२/०७३(२०७२ माघ देखि २०७२ चैत्र सम्म- ३ महिना)

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

नेपालमा शान्ति प्रयासहरूको व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा तत्कालीन सरकारले गरेका विभिन्न प्रयासहरूसँग शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयको इतिहास गाँसिएको छ । सरकार र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी) बीच २०५८ सालदेखि शुरु भएको शान्ति वार्ता प्रयासमा संस्थागत व्यवस्थाको अपरिहार्यतालाई मनन गरी दिगो शान्ति स्थापनार्थ सरकारलाई प्राविधिक, भौतिक तथा अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने संस्थागत व्यवस्था गर्ने सम्बन्धमा सिफारिस पेश गर्न मन्त्रपरिषद्ले २०५९।११।८ मा गठन गरेको कार्यदलले शान्ति समन्वय तथा व्यवस्थापन केन्द्र गठन गर्न सरकारलाई सिफारिस गरेको थियो । तत्पश्चात शान्ति वार्ता टोलीलाई कार्य सम्पादनको क्रममा आवश्यक समन्वय र सहयोग उपलब्ध गराउन तत्कालीन प्रधानमन्त्रीको कार्यालय अन्तरगत रहने गरी ६ बुँदे कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी सहित मिति २०६०।२।२९ मा शान्ति वार्ता समन्वय सचिवालयको व्यवस्था गरेको थियो । तीन चरणका शान्ति वार्ताहरूमा त्यस सचिवालयले सहयोग गरेको थियो र ती वार्ताहरू विफल भएपछि सरकारले शान्ति प्रक्रियालाई पुनः अधि बढाउन र साझा राजनीतिक अवधारणा तयार गर्ने उद्देश्यले सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा मिति २०६१।४।२८ मा एक उच्चस्तरीय शान्ति समिति गठन गरी मिति २०६१।५।१५ मा सो समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकी सो समितिलाई सहयोग गर्न मन्त्रपरिषद्को मिति २०६१।५।२९ को बैठकले सरकारको मुख्य सचिवको नेतृत्वमा एक उच्चस्तरीय शान्ति समितिको सचिवालयको स्थापना गरेको थियो । सरकार र माओवादी पक्षबीच भएका विभिन्न चरणका वार्ताहरू विफल भएपछि मन्त्रपरिषद्को मिति २०६१।१२।३ को निर्णयानुसार साविकको उच्चस्तरीय शान्ति समिति र अन्तरगतका उप-समितिहरूको विघटन भयो । तर सो अन्तरगत रहेको उच्चस्तरीय शान्ति समितिको सचिवालयलाई कायमै राखिएकोमा मन्त्रपरिषद्को २०६२।७।३ को निर्णयानुसार सचिवालयको नाम शान्ति सचिवालय तोकियो । नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) को मिति २०६३।१२।१८ को निर्णयबाट शान्ति सचिवालयलाई खारेज गरी साविक शान्ति सचिवालयले सम्पादन गर्दै आएको सम्पूर्ण कामहरूको अतिरिक्त द्वन्द्वबाट क्षति भएका भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माण, द्वन्द्व पीडित व्यक्तिहरूको राहत र पुनःस्थापन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग, उच्चस्तरीय अनुगमन समिति, विद्रोही पक्षको लडाकुहरूको शिविर व्यवस्थापन आदि थप काम, कर्तव्य र अधिकार समेत तोकी यस शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयको स्थापना भएको छ ।

२. निकायको काम कर्तव्य र अधिकार

मिति २०६९/२/५ गते नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्बाट स्वीकृत नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०६९ अनुसार शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयले देहायका विषयहरूमा काम गर्ने गरी क्षेत्राधिकारनिर्धारण गरिएको छ :

- भूकम्पबाट क्षति भएका भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन, समन्वय, अनुगमन र मुल्यांकन ।
- शान्ति स्थापना, द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा विकास र द्वन्द्वबाट क्षति भएका भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माणका लागि तत्कालीन र दीर्घकालीन नीति, रणनीति, योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मुल्यांकन ।
- द्वन्द्वपीडितको सामाजिक तथा आर्थिक विकासको नीति, रणनीति र कार्यक्रम ।
- विस्तृत शान्ति सम्झौता लगायतका अन्य सम्झौता, सहमति र निर्णयको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन ।
- दिगो शान्ति कायम गर्न आवश्यक संस्थागत, प्रक्रियागत तथा प्राविधिक विषय, शान्ति स्थापना तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, विश्लेषण तथा अनुभवको आदान-प्रदान ।
- द्वन्द्वबाट पीडित तथा विस्थापित व्यक्तिको राहत, आर्थिक सहायता तथा पुनःस्थापन ।
- द्वन्द्व-संवेदनशील प्रणालीवारे अध्ययन तथा अनुसन्धान ।

- शान्ति स्थापना तथा द्वन्द्वको व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना ,अध्ययन सामग्री र अध्ययन प्रतिवेदनको अभिलेख केन्द्र तथा शान्ति र द्वन्द्व व्यवस्थापनको प्राविधिक स्रोतकेन्द्र सम्बन्धी ।
- शान्ति प्रक्रिया र द्वन्द्वको संक्रमणकालीन व्यवस्थापन ।
- द्वन्द्व र भूकम्पका कारणबाट क्षति भएका भौतिक संरचनाको पुननिर्माण तथा पुनःस्थापनाको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा क्षेत्रगत निकायसंगको समन्वय,
- शान्ति कोषबाट संचालित योजना तथा कार्यक्रमको संचालन र अनुगमन .
- शान्ति स्थापना र द्वन्द्व व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित सरकारी , गैरसरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाको सम्पर्क ।
- सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ।
- वेपत्ता सम्बन्धी छानविन आयोग ।
- पुननिर्माण प्राधिकरण सम्बन्धी,
- शान्ति तथा पुनस्थापना सम्बन्धी परामर्श समिति ।
- शान्ति प्रक्रिया सम्बन्धी उच्चस्तरीय अनुगमन समिति ।
- स्थानीय शान्ति समिति ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

मन्त्रालयलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नेपाल सरकारले व्यवस्था गर्दछ | हाल मन्त्रालयमा ८७ जना कर्मचारीहरू छन् |

स्वीकृत कर्मचारी दरवन्दी संख्या ९३ जना

स्थायी कर्मचारी संख्या ६७ जना

करार सेवाका कर्मचारी २६ जना

जम्मा कर्मचारी संख्या ९३.जना

मन्त्रालयको संगठानिक चार्ट अनुसूची १ मा संलग्न छ |

कार्य विवरण अनुसार, यस मन्त्रालयमा निम्न बमोजिमका महाशाखा र शाखाहरू रहेका छन् |

प्रशासन योजना तथा वैदेशिक समन्वय महाशाखा :

- मन्त्रालयको प्रशासनिक, सांगठनिक तथा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी संपूर्ण कार्यहरू गर्ने,
- द्वन्द्व संवेदनशील योजना र द्वन्द्व संवेदनशील बजेट तर्जुमा गर्न राष्ट्रिय योजना आयोग, अर्थ मन्त्रालय तथा अन्य केन्द्रीय निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- शान्ति निर्माण तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन सम्बन्धमा विभिन्न मन्त्रालय एवं निकायहरूका शान्ति सम्पर्क व्यक्ति/विन्दु (Peace Focal Persons\Points) सँग समन्वय गर्ने र उनिहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयको सम्पर्क विन्दु तथा प्रवक्ताको रूपमा कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको आवधिक समीक्षा र नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- शान्ति संयन्त्रहरूको सञ्चालनमा जनशक्ति एवं अन्य स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको लागि वार्षिक कार्यक्रम र बजेटको तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि स्वीकृत बजेटको निकास, बाँडफाँड तथा परिचालन गर्ने,
- मन्त्रालयको क्षमता विकास तथा शान्ति प्रक्रियाको सुदृढीकरणका सन्दर्भमा प्राप्त हुने द्विपक्षीय एवं बहुपक्षीय सहयोगको परिचालन गर्ने,
- अन्य महाशाखाहरूमा किटानी व्यवस्था भएको बाहेकका अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

कानून तथा संचार महाशाखा

- प्रचलित कानून, सम्झौता तथा सहमतिले तय गरे बमोजिमका शान्ति संयन्त्रहरूको लागि आवश्यक कानून मस्यौदा गर्ने,
- मानव अधिकारको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन सम्बन्धी आवश्यक कार्यहरू गर्ने,
- विभिन्न मानव अधिकार संघ संगठनहरूबाट प्राप्त सुझाव, सिफारिस एवं प्रतिवेदनहरूको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने,
- शान्ति संयन्त्रहरूबाट प्राप्त हुने सुझावहरू र नेपाल स्थित संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार उच्चायुक्तको कार्यालय तथा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट प्राप्त सुझाव, सिफारिस र प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- नेपाल पक्ष भएको शान्ति र द्वन्द्व व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूको कार्यान्वयन सम्बन्धमा सम्पर्क विन्दुको रूपमा कार्य गर्ने,
- शान्ति प्रक्रिया र वार्ताका सम्बन्धमा सरकार, नागरिक समाज, आम सञ्चारकर्मी तथा सञ्चार माध्यमबीच सूचना आदान प्रदान गर्ने,
- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने विषयमा कानूनी राय दिने,

- मन्त्रालयको Web Site अध्यावधिक गर्ने,
- मन्त्रालयको सूचना प्रविधि व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,

शान्ति संयन्त्र समन्वय महाशाखा

- शान्ति प्रक्रियालाई दीगो र स्थायी बनाउन गठन गरिने विभिन्न आयोग, समिति बीच समन्वय गर्ने ।
- गठन गरिएका आयोग एवं समितिहरूको लागि आवश्यक साधन स्रोत एवं जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने,
- दिगो शान्ति कायम गर्न आवश्यक संस्थागत, प्रक्रियागत एवं प्राविधिक कार्यहरू गर्ने,
- शान्ति संयन्त्रहरूबाट प्राप्त सम्बन्धित राय सुझाव कार्यान्वयन गर्ने,
- मातहतका शाखाहरूको तोकिए बमोजिमको प्रशासनिक कार्यहरू गर्ने,

राहत तथा पुनस्थापना महाशाखा

- द्वन्द्वबाट पीडित, विस्थापित तथा द्वन्द्वबाट प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित भएकाहरूको पुनःस्थापन सम्बन्धी नीति, रणनीति तथा कार्यक्रम तयार गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- द्वन्द्वपीडित तथा द्वन्द्व प्रभावित व्यक्ति-परिवारको आवश्यकताको पहिचान र सो सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने,
- द्वन्द्वपीडितहरूको क्षमता विकासको लागि सीप विकास सम्बन्धि तालिम र आय-आर्जनका विविध कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको कार्ययोजना तयार गर्ने गराउने ।
- द्वन्द्वपीडित व्यक्तिहरूको पुनःस्थापन तथा पुनर्सामाजिकीकरणका लागि दीर्घकालीन नीति तयार गर्ने । सो को आधारमा राहत तथा आर्थिक सहायता सम्बन्धी मापदण्ड, निर्देशिका र कार्यविधि तयार गर्ने,
- जनआन्दोलनका पीडितहरू, बारुदी सुरुङको विष्फोट एवं विस्तृत शान्ति सम्झौता पश्चात घटित घटनाबाट पीडितहरूलाई आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने विषयहरू,
- जनआन्दोलन र द्वन्द्वका मृतक एवं घाइतेका आश्रितहरूलाई मासिक वृत्ति, आर्थिक सहायता र बालबालिकालाई छात्रवृत्ति एवं अपहरणमा परेका व्यक्तिलाई आर्थिक सहायता सम्बन्धी विषय,
- पीडितहरूलाई कानूनी सहायता, घाइते एवं अपांगहरूको उपचार उनिहरूको सुरक्षार्थ आवश्यक समन्वय, मार्गदर्शन र सहयोग सम्बन्धी कार्यक्रम र कार्ययोजना,
- विस्तृत शान्ति सम्झौता लगायत अन्य सम्झौता, सहमतिहरूको महाशाखा सम्बन्धी विषयको कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- मातहत शाखाका कर्मचारीहरूको तोकिए बमोजिमका प्रशासनिक कार्यहरू गर्ने ।

द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा

- द्वन्द्व व्यवस्थापनसम्बन्धी अध्ययन, विश्लेषण गर्ने तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने र सो नीति अन्तर्गत रही मन्त्रालयहरूको लागि द्वन्द्व व्यवस्थापनसम्बन्धी क्षेत्रगत राष्ट्रिय नीति तयार गर्न सहयोग गर्ने र नीति कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने,
- द्वन्द्वरत पक्षहरूसँग शान्ति वार्ता सञ्चालनमा वार्ताटोली वा वार्ताकारलाई सहयोग तथा समन्वय गर्ने,
- शान्ति वार्ता प्रकृया र वार्ता कार्यको अभिलेख राख्ने,
- मुलुकमा दिगो शान्ति कायम गर्न आवश्यक संस्थागत एवं प्रक्रियागत संयन्त्रहरूको पहिचान, गठन एवं परिचालन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मुलुकमा विद्यमान द्वन्द्वका कारणहरूको पहिचान गरी ती कारणहरूको न्यूनिकरणका लागि आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने,
- द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा शान्ति प्रकृयाका विभिन्न विषयहरूमा नागरिक समाज तथा उक्त क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरूको परिचालन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- शान्ति प्रकृया र द्वन्द्वको संक्रमणकालिन व्यवस्थापन
- शान्ति प्रकृया तथा द्वन्द्व व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संघ सस्थासंग सम्पर्क गर्ने,
- बारुदी सुरुङ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली स्थापना तथा संचालनको व्यवस्था गर्ने ।
- बारुदी सुरुङ व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरू बारे सम्पर्क, समन्वय तथा तत्सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।
- बारुदी सुरुङ व्यवस्थापनको कार्यमा संलग्न विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।
- बारुदी सुरुङ व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अनुगमन, मूल्यांकन तथा प्रतिवेदनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

पूर्वाधार पुनर्निर्माण महाशाखा

- द्वन्द्वका क्रममा क्षति भएका भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण सम्बन्धि तत्कालिन तथा दीर्घकालि नीति, रणनीति एवं

कार्यविधि तयार गर्ने गराउने ।

- पुनर्निर्माण सम्बन्धी तथ्यांक विश्लेषण गरी अध्यावधिक गर्ने, क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाहरूको वर्गीकरण पुनर्निर्माणको लागि प्राथमिकीकरण गर्ने ।
- भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधारहरूको पुनर्निर्माणका लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत गराउने ।
- कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरी मूल्यांकन गर्ने गराउने ।
- कार्यक्रम संचालनमा देखापरेका समस्याहरू समाधान गर्ने गराउने ।
- भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अन्तर मन्त्रालयगत समन्वय गर्ने ।
- मातहत शाखाहरूको तोकिए वमोजिमका प्रशासनिक कार्यहरू गर्ने ।

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

- श्रृजनशील द्वन्द्व व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्या उनु ।
- दिगो शान्तिको लागि छलफल, गोष्ठी तथा अन्तर्क्रिया र तालिम संचालन गर्नु ।
- शान्ति प्रक्रियामा देशका सम्बद्ध सबै पक्षको समर्थन र सहभागिता जुटाउन सहयोग पुर्याउनु ।
- शान्तिको पक्षमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग र समर्थन जुटाउनु ।
- शान्ति बहाली गर्न सरकारले गरेका निर्णयहरूको कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्याउनु ।
- द्वन्द्व व्यवस्थापन, राहत, पुनर्स्थापन र पुनर्निर्माणको कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयनमा भूमिका खेल्नु ।
- शान्ति र सहमतिको वातावरण सिर्जना गर्न अवलम्बन गर्नु पर्ने नीति तथा रणनीतिहरू बारे अध्ययन गरी राय सुझाव पेश गर्नु

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको महाशाखा/शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

a. प्रशासन योजना तथा वैदेशिक समन्वय महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव श्री शंकर खरेल
- प्रशासन शाखा प्रमुख उप सचिव श्री देव बहादुर अधिकारी
- योजना तथा कार्यक्रम शाखा प्रमुख उप सचिव श्री
- वैदेशिक सहयोग समन्वय शाखा प्रमुख उप सचिव श्री
- आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख उप सचिव रमेश घिमिरे
- अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा प्रमुख उप सचिव श्री

b. राहत तथा पुनर्स्थापन महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव पद रिक्त रहेको र अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि सह सचिव जीवराज कोइराला तोकियो भएको
- राहत तथा तथ्यांक शाखा प्रमुख उप सचिव
- पुनर्स्थापन शाखा प्रमुख उप सचिव विश्वराज न्यौपाने

c. कानून तथा संचार महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव (कानून) ऋषि राजभण्डारी
- कानून तथा मानव अधिकार शाखा प्रमुख उप सचिव चन्द्रकान्त पौडेल
- सूचना संचार तथा जनसम्पर्क शाखा प्रमुख उप सचिव प्रकाश आचार्य

d. शान्ति संयन्त्र समन्वय महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव जीवराज कोइराला

- स्थानिय शान्ति समिति समन्वय शाखा उप सचिव दुर्गा भुर्तेल
- आयोग समिति समन्वय शाखा उपसचिव

e. द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव शंकर खरेल
- द्वन्द्व विश्लेषण तथा नीति निर्माण शाखा प्रमुख उप सचिव देवराज जोशी
- शान्ति प्रक्रिया समन्वय तथा अनुगमन शाखा प्रमुख उप सचिव जानुका सुवेदी बाग्ले
- बारुदी सुरंग व्यवस्थापन शाखा प्रमुख उप सचिव

f. पूर्वाधार पुनर्निर्माण महाशाखा

- महाशाखा प्रमुख सह सचिव(प्रा): महाशाखा प्रमुख सह सचिव पद रिक्त रहेको र अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि सह सचिव जीवराज कोइराला तोकनु भएको
 - भौतिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण शाखा प्रमुख सि.डि.ई
 - सामाजिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण शाखा रिक्त रहेको

g. द्वन्द्वोत्तर शान्ति तथा पुनर्निर्माण परियोजना

- का.मु. परियोजना समन्वयकर्ता धुर्व प्रसाद पौडेल

h. राहत तथा पुनस्थापन इकाई

- निमित्त विभागीय प्रमुख हरिकृष्ण ज्ञवाली

i. नेपाल शान्ति कोष सचिवालय

- कार्यकारी निर्देशक संजय खनाल

j. सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग को सचिवालय

- सचिव डा.नरेन्द्रमान श्रेष्ठ

k. वेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन आयोगको सचिवालय

- सचिव महेश शर्मा पौडेल

६. उजुरी, निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

हेलो सरकार सम्पर्क व्यक्ति / सूचना अधिकारी श्री प्रकाश आचार्य

हेलो सरकार सम्पर्क सहायक व्यक्ति /सहायक सूचना अधिकारी श्री तेज बहादुर शाही

७. शान्ति कोष सचिवालय तर्फ

- मिति २०७२ फाल्गुन ३ र ४ गते शान्ति कोष सचिवालय को आर्थिक सहयोगमा काभ्रेप्लान्चोक जिल्लामा संचालित आयोजनाहरु को संयुक्त अनुगमन गरिएको
- मिति २०७२ माघ ११ गते देखि १४ सम्म धादिंग नुवाकोट र गोरखामा शान्ति कोषको आर्थिक सहयोगमा संचालित आयोजनाहरुको अनुगमन गरिएको
- मिति २०७२/१२/०५ गते बसेको शान्ति कोष समितिको १८ औं बैठकबाट संक्रमणकालीन न्यायको लागि Program Document अनुमोदन गरिएको |
- मिति २०७२/१२/२९ गते शान्ति कोष सचिवालय र कानुन न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय बीच " Enhancing Access to Justice for conflict Affected People(CAP)" नामक आयोजना सम्झौता भएको |शान्तिकोष सचिवालयको रणनीति २०१४-२०१७ शान्ति कोष सचिवालयको समितिको १७ औं बैठक बाट स्वीकृत भएको

८. मन्त्रालयको नियमित कार्यक्रम तर्फ

१. वर्तमान परिवेशमा शान्ति तथा पुर्ननिर्माण मन्त्रालयको संगठन संरचना परिमार्जन गर्न मन्त्रालयको संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) अध्ययनको प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार गरीएको ।

२. शान्ति तथा पुर्ननिर्माण मन्त्रालयको जनशक्ति विकास नीति तर्जुमा गरी प्रारम्भिक छलफल गरीएको
३. स्वीकृत बजेट र कार्यक्रम अनुसार स्थानिय शान्ति समितिबाट माग गरीएका योजनाहरु उपर छलफल गरी ७५ जिल्लाको मागमा आधारीत कार्यक्रम स्वीकृत भै अखितयारी पठाई सकिएको ।
४. स्थानिय शान्ति समितिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने अभिप्रायले संवाद मेलमिलाप तथा दन्द व्यवस्थापन विषयक छ (६) दिने तालीम संचालन भै ९० जना स्थानिय शान्ति समितिका पदाधिकारीहरु लाभान्वित भएको ।
५. यस मन्त्रालयको नियमित कार्यक्रमबाट शान्ति संवेदनशिल विकास कार्यक्रम सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम रसुवा जिल्लामा सम्पन्न गरी स्थानिय शान्ति समितिका पदाधिकारी र रसुवाका कर्मचारी गरी करिव ६० जना लावान्वित भएका ।
६. विष्फोटका पदार्थबाट पीडितहरुको तथ्यांक संकलन कार्य शुरु भएको ।
७. मनोसामाजिक परामर्श सेवा तथा सहयोग परियोजना संचालनको लागि सेवा प्रदायक संस्था छनौट कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको ।
८. मनोसामाजिक परामर्श सेवा तथा सहयोग परियोजना र यसका आधारभूत पक्ष वारे मन्त्रालयका अधिकृतहरुको लागि १ दिने अभिमुखिकरण कार्य सम्पन्न भएको ।
९. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ बमोजिम हालसम्म १४ जना सूचना मागकर्तालाई सूचना उपलव्ध गराइएको ।
१०. **Website** अधावाधिक गरि सूचना मैत्री बनाएको ।
११. सूचनाको हक र नेपालमा सूचनाको हकको कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धि मन्त्रालयका अधिकृतहरुको लागि १ दिने अभिमुखिकरण कार्य सम्पन्न भएको ।
१२. अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकताको आधारमा निरन्तरता दिईएको ।
१३. हेलो सरकारको उजुरी गुनासो फछ्यौट शत प्रतिशत भएको ।
१४. मन्त्रालयको प्रवक्ता, सूचना अधिकारी र सहायक सूचना अधिकारी समेत तोकिएको । साथै मन्त्रालय मातहतका निकायमा समेत सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरिएको ।
१५. Conflict Transformation and peace building through constitution making project भएको कार्यहरु संविधान सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम ५५ भन्दा वढी जिल्लाका २०० भन्दा वढी स्थानमा स्थानिय शान्ति समिति मार्फत संचालन भएको ।

१६. स्थानियस्तरमा दन्दव्यवस्थापन तथा रुपान्तरण समबन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम धनकुटा,इलाम,उदयपुर, दाङ, सुर्खेत, डडेल्धुरा र पोखरामा सम्पन्न गरी-करीव ४०० जना लाभान्वित भएका।
१७. शान्ति संवेदनशिल विकास समबन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम धनकुटा,इलाम,उदयपुर, दाङ, सुर्खेत, डडेल्धुरा र पोखरामा सम्पन्न गरी करीव ४०० जना लाभान्वित भएका।
१८. शान्ति संवेदनशिल विकासको अवधारणालाई वार्षिक योजनामा मुल प्रवाहीकरण सम्बन्धि कार्यक्रम ४५ केन्द्रीय निकायका peace focal person लाई प्रदान गरीएको ।
१९. दन्द रुपान्तरण समबन्धि अनुशिक्षण मन्त्रालयका करिव ३५ जना कर्मचारीलाई दिईएको।
२०. नेपालको नयाँ संविधानका प्रमुख प्रावधान समेटेर Browser, booklet तयार गरी वितरण गरीएको ।
२१. अन्तराष्ट्रिय शान्ति दिवस " ७५ वटै जिल्लामा विभिन्न कार्यक्रम गरी सेप्टेम्बर २१, २०१५ मा भव्य रुपमा मनाईएको । शान्ति दिवसको अवसरमा मा.मन्त्रि श्री नरहरि आचार्यले काठमाडौंमा जलपान कार्यक्रम आयोजना गर्नुभयो ।
२२. संक्रमणकालीन न्याय व्यवस्थामा सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग,वेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन आयोगको भूमिका तथा कार्य, हालसम्मको प्रगति, भविश्यमा गर्नुपर्ने कार्य तथा चुनौती विषयक अन्तरकृया कार्यक्रम २०७२ आश्विनमा सम्पन्न । उक्त अन्तरक्रियामा उक्त दुवै आयोगका अध्यक्ष,सदस्य तथा सचिव ज्युहरुको सहभागिता रहेको थियो ।
२३. शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालयमा पदस्थापन भएका कर्मचारीहरुको लागि induction कार्यक्रम २०७२ श्रावणमा सम्पन्न भएको ।
२४. Asia Pacific Peace Research Association संगको सहकार्यमा २०७२ असार २१ मा शान्ति सम्बन्धी APPRA Conference (शान्ति सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन सम्पन्न भएको)
२५. महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय , केन्द्रिय बाल कल्याण समिति र शान्ति कोष सचिवालयबीच मिति २०७२/७/२४ मा Project for the Rehabilitation and Reintegration of Children Affected by Armed Conflict (CAAC) सम्बन्धि नयाँ आयोजनाको संझौता सम्पन्न गरीएको।
२६. संयुक्त राष्ट्र संघ, सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को स्थानीयकरणको सिलसिलामा ५९ जिल्लामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन भएको र अनुगमन कार्य समेत सम्पन्न भएको । साथै संयुक्त राष्ट्र संघ, सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनाको पहिलो चरण सम्पन्न भएको र दोस्रो चरणको तयारी भइरहेको ।
२७. आर्थिक वर्ष ०७१/०७२ सम्म कूल कायम भएको बेरजु रु.२७,४२,२३,०००। मध्ये रु.४९,८५,३०,०९९। फछ्छौट भएको र रु.५०,००,०००। सम्परीक्षणको लागि पेश भएको ।

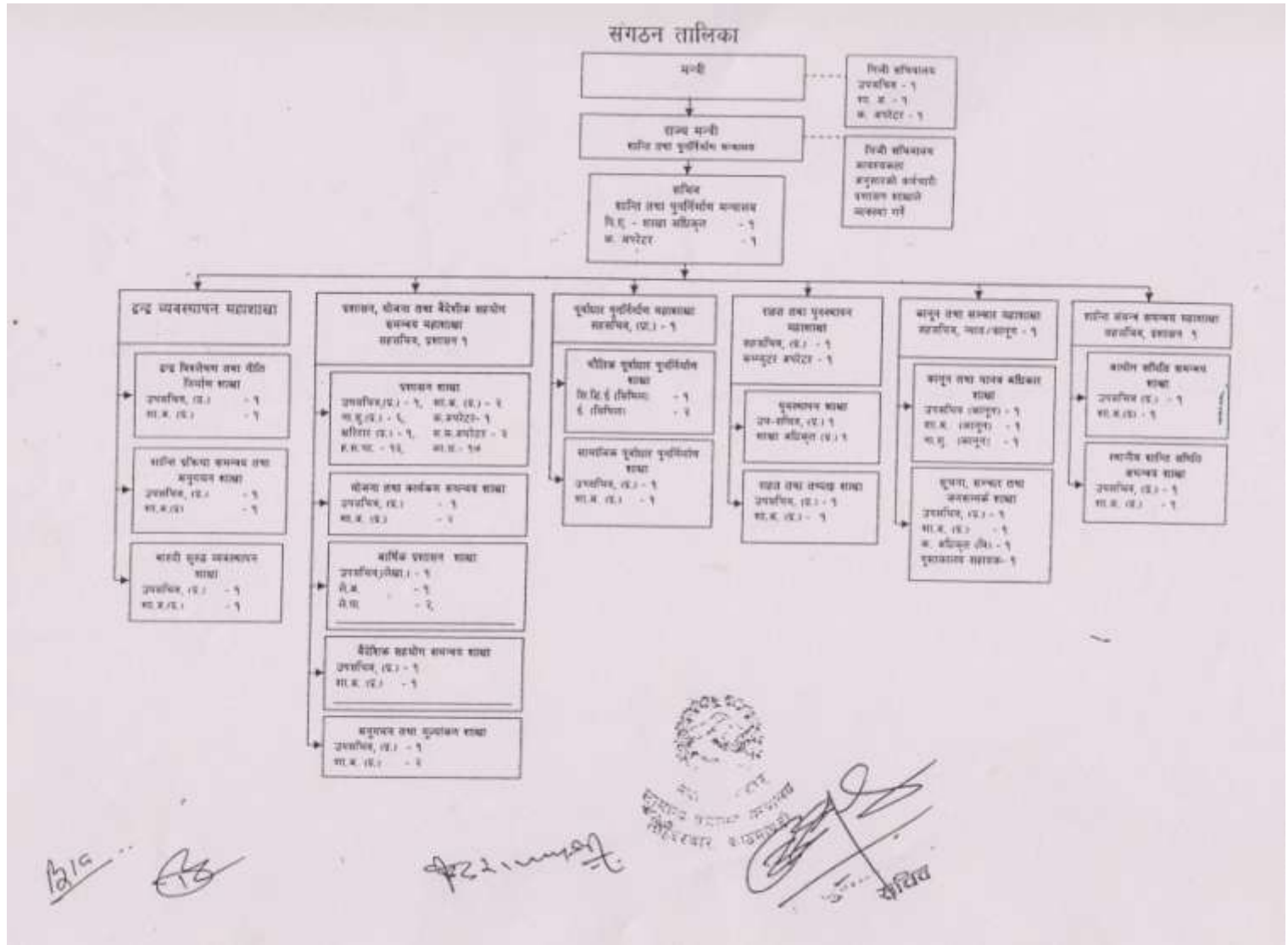
८.आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अधावाधिक विवरण

आ.व. २०७२/७३ को दोस्रो चौमासिक सम्मको बजेट विनियोजन र आर्थिक तथा भौतिक प्रगति विवरण

क्र.स.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट			द्वितीय चौमासिक बजेट	जम्मा खर्च	द्वितीय चौमासिक प्रगति स्थिति (%)		कैफियत
		चालु	पुजिगत	जम्मा			भौतिक	वित्तीय	
१(क)	शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	७६,५९१	२४,५०	७,९०४१	२५,१०१	१६,३००	६५	६५	
(ख)	सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग	७९,२८३	११,४००	९०६८३	३६,१८५	२,९००३	९०	८०	
(ग)	वेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन आयोग	५४,७३४	९९,७७	६,४७११	२२,४२३	१,९२९९	९०	८६	
२	पुनर्निर्माण तथा पुनस्थापन								
	क) राहत तथा पुनस्थापन इकाई	१२,४८३६		१२४८३६	४२१४९	१०,३१,९६,	९१	८२	दोस्रो चौमासिक सम्म
	ख) पुनर्निर्माण परियोजना	५२,३५५	१,३२,८६५०	१३८१००५	९२,२०२४	३८,६०५४	५२	४२	
३	स्थानीय शान्ति समिति	१८,३९६९	२०,००	१८,५९६९	३४,१९	८७	३०	२५	जिल्लावाट भएको खर्च नदेखिएको
४	शान्तिको लागि विकास कार्यक्रम		५१,५५७९	५१,५५७९	५०,५२४१	४,३७००	१७	८.६	
५	शान्ति कोष	१००,००००		१००,००००	३३,००००	७,८३१८	३३	२४	नेपाल सरकार २५ करोड र वैदेशिक अनुदान ७५ करोड
	जम्मा आयोजना ७०,								
	सम्पन्न ६०,चालु आयोजना १०								
जम्मा		१५७,१७६८	१८७,००५६	३४४,१८२४	१५५,६५४२	७३,६२२९	५९	४७	

प्रस्तुत विवरण मन्त्रालयको वेबसाइट www.peace.gov.np मा पनि हेर्न सकिने छ ।

शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय सिंहदरवार काठमाडौं फोन न. ४२१११८९, ४२११०८९
 फ्याक्स ४२११८६ इमेल info@peace.gov.np वेबसाइट www.peace.gov.np
 अनिसुची १

नेपाल सरकार
 शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय
 सिंहदरवार, काठमाडौं

सचिव

सचिव

सचिव